

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 07.04.2021
C(2021) 2503 final

Kære Eva Kjer Hansen

Kommissionen ønsker hermed at takke Folketinget for dets udtalelse om Kommissionens forslag til direktiv om passende mindstelønninger i Den Europæiske Union {COM(2020) 682 final}.

At sikre, at arbejdstagere i EU er beskyttet af passende mindstelønninger er en prioritet for Kommissionen og er led i dens ambition om en økonomi, der tjener alle. Med dette forslag til direktiv leverer Kommissionen på det tilsagn, som Ursula von der Leyen gav i sine politiske retningslinjer for 2019-2024.

Det er vigtigt at sikre arbejdspladser med passende lønninger for at garantere passende arbejds- og levevilkår for arbejdstagere og deres familier og for at opbygge fair og robuste økonomier og støtte en inklusiv vækst.

Forslaget til direktiv tager sigte på at sikre arbejdstagere i Unionen passende mindstelønninger, der muliggør en anstændig levestandard, uanset hvor de arbejder. Til denne ende fastsætter forslaget en ramme til forbedring af arbejdstagernes adgang til beskyttelse af mindstelønninger. Dette mål er relevant for både mindstelønsordninger og ordninger, der benytter kollektive overenskomstforhandlinger.

For at nå disse mål tager forslaget sigte på at fremme kollektive overenskomstforhandlinger om lønninger i samtlige medlemsstater. Kollektive overenskomstforhandlinger spiller en central rolle for passende beskyttede mindstelønninger. For de lande, der har indført lovbestemte mindstelønninger, tager forslaget til direktiv sigte på at sikre, at der etableres de nødvendige betingelser for fastsættelse af lovbestemte mindstelønninger på et passende niveau. Endelig har forslaget til formål at fremme overholdelse og styrke håndhævelsen og overvågningen i alle medlemsstater, så arbejdstagerne får adgang til beskyttelse af mindstelønninger og virksomheder kan få fordel af fair konkurrence.

Kommissionen glæder sig over Folketingets brede opbakning til formålene med forslaget og noterer sig dets bekymringer med hensyn til overholdelsen af nærhedsprincippet som

*Eva KJER HANSEN
Formand for Europaudvalget
Christiansborg
DK – 1240 KØBENHAVN*

*cc: Henrik Dam KRISTENSEN
Folketingets formand
Christiansborg
DK – 1240 KØBENHAVN*

tilkendegivet i den begrundede udtalelse, særlig i relation til behovet for fuldt og helt at respektere arbejdsmarkedets parter uafhængighed og aftalefrihed. Kommissionen er glad for at kunne præcisere visse punkter i sit forslag og er overbevist om, at disse vil mindske Folketingets betænkeligheder. Vi henviser til vedlagte bilag, der indeholder svar på de mere tekniske bemærkninger i udtalelsen.

Det foreslåede direktiv respekterer fuldt ud nationale kompetencer og arbejdsmarkedets parter uafhængighed. Forslaget søger ikke at harmonisere mindsteløningerne i EU eller at indføre ensartede mekanismer for fastsættelse af mindsteløninger i samtlige medlemsstater. Beskyttelsen af mindsteløninger vil fortsat foregå gennem kollektive overenskomster eller retlige bestemmelser.

Det foreslåede direktiv vil sætte fornyet skub i reformbestræbelserne i de medlemsstater, hvor der er behov for at forbedre mindstelønsordningens funktionsmåde. Disse bestræbelser vil opfylde EU's tilsagn om at opgradere Europas sociale markedsøkonomi i overensstemmelse med ambitionen om socialt retfærdige digitale og grønne omstillinger og løftet om fælles velstand i Unionen.

Efter vedtagelsen af Kommissionens forslag den 28. oktober 2020 er den almindelige lovgivningsprocedure blevet indledt. Både Europa-Parlamentet og Rådet er i færd med at behandle det lovgivningsmæssige forslag.

Kommissionen håber, at præciseringerne i dette svar adresserer de spørgsmål, Folketinget har rejst i sin begrundede udtalelse, og den ser frem til at fortsætte den politiske dialog.

Med venlig hilsen

*Maroš Šefčovič
Næstformand*

*Nicolas Schmit
Medlem af Kommissionen*

Kommissionen har nøje overvejet alle de rejste emner og glæder sig over den undersøgelse, som Folketinget har foretaget i sin begrundede udtalelse. Skønt Kommissionen ikke deler udtalelsens konklusioner, udgør Folketingets detaljerede arbejde et vigtigt bidrag til den debat, der nu er gået i gang. Hvad angår de punkter, som Folketinget især har henledt Kommissionens opmærksomhed på, har den følgende bemærkninger:

Overholdelse af nærhedsprincippet

I henhold til den konsekvensanalyse, der ledsager forslaget, påvirkes de fleste medlemsstater af manglende tilstrækkelighed og/eller dækning for så vidt angår beskyttelse af mindstelønninger, og indsatsen på nationalt plan har været utilstrækkelig til at adressere problemet¹. De allerede eksisterende EU-instrumenter, særlig det europæiske semester, har, skønt de er nyttige, vist sig ikke at have potentialet til helt at løse problemet.

Som nævnt i begrundelsen² udgør det at have adgang til mindstelønninger, der garanterer en anstændig levestandard, et centralt element i passende arbejdsvilkår. Selv om løn på nationalt plan henhører under medlemsstaternes kompetence, er de store forskelle i standarderne for adgang til passende mindstelønninger en del af arbejdsvilkårene. Disse forskelle skaber store diskrepanser i Unionen, der kan underminere realiseringen af Unionens mål som fastsat i artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Union, særlig i relation til "en bæredygtig udvikling i Europa baseret på [...] en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt". Af disse årsager kan sådanne diskrepanser bedst tackles på EU-plan.

Over årene har medlemsstaterne taget skridt i retning af at forbedre deres mindstelønsordninger, men den nationale indsats har ofte været utilstrækkelig til at tackle de eksisterende problemer. Uden politiske foranstaltninger på EU-plan kan individuelle lande faktisk føle sig mindre villige til at forbedre deres mindstelønninger på grund af en opfattelse af, dette kunne forværre deres eksterne omkostningskonkurrenceevne.

Ved at skabe klare forventninger i hele Unionen og give det nødvendige momentum for reformer i retning af fælles mål kan foranstaltninger på EU-plan være mere effektive til at styrke mindstelønsordninger end nationale foranstaltninger og til at sikre, at fremskridt ikke er partielle eller ulige på tværs af lande.

Forslaget er baseret på artikel 153, stk. 1, litra b), i TEUF, der handler om arbejdsvilkår. I betragtning af artikel 153, stk. 5, i TEUF som fortolket i EU-Domstolens retspraksis³ tjener EU-foranstaltninger på mindstelønsområdet ikke til at harmonisere

¹ Jf. afsnit 3 i konsekvensanalysen.

² Jf. afsnit 2 i begrundelsen, der ledsager forslaget.

³ F.eks. sag C-268/06, Impact, præmis 124 og 125, og sag C-307/05, Del Cerro Alonso, præmis 41.

mindstelønningerne på tværs af EU og heller ikke til at indføre ensartede mekanismer til fastsættelse af mindstelønninger. Foranstaltninger på EU-plan kunne derfor bestå i fastsættelse af en ramme til sikring af, at nationale mindstelønsordninger giver arbejdstagere adgang til en passende mindstelønsbeskyttelse, enten i form af en lovbestemt mindsteløn eller i henhold til kollektive overenskomster. Denne tilgang vil ikke interferere med medlemsstaternes og arbejdsmarkedets parter kompetence til at bestemme betingelserne i deres mindstelønsordninger og navnlig niveauet for deres mindstelønninger i overensstemmelse med traktaten.

Artikel 4, stk. 2

Med hensyn til Deres bemærkninger til artikel 4, stk. 2, understreger Kommissionen, at i henhold til artikel 13 i samme tekst kan medlemsstaterne overlade det til arbejdsmarkedets parter at gennemføre dette direktiv, hvis arbejdsmarkedets parter i fællesskab anmoder herom. Også i dette tilfælde skal medlemsstaterne tage alle nødvendige skridt til at sikre, at de resultater, der tilstræbes med dette direktiv, til enhver tid garanteres. Artikel 13 i udkastet til direktiv er i overensstemmelse med artikel 153, stk. 3, i TEUF⁴.

Kommissionen er uenig i den fortolkning, at kriterierne for kollektive overenskomstforhandlinger skal fastsættes ved lovgivning eller trepartsaftaler, når en medlemsstat vælger at overlade det til arbejdsmarkedets parter at gennemføre direktivet. I henhold til tekstens artikel 13 kan medlemsstaterne overlade det til arbejdsmarkedets parter at gennemføre direktivet, herunder artikel 4. Medlemsstaterne bevarer imidlertid det fulde ansvar for direktivets gennemførelse. Hvis en medlemsstat vælger at gøre brug af artikel 13, vil arbejdsmarkedets parter skulle opfylde de forpligtelser, der følger af direktivet, med brug af de midler og metoder, de råder over, eksempelvis kollektive overenskomster.

Desuden gør artikel 1, stk. 1, andet afsnit, i udkastet til direktiv det klart, at det ikke tilsidesætter den fulde respekt for arbejdsmarkedets parter uafhængighed eller deres ret til at forhandle og indgå kollektive overenskomster

Hvis medlemsstaten finder, at arbejdsmarkedets parter ikke gennemfører direktivet korrekt, skal den på basis af artikel 13 i udkastet til direktiv og artikel 153, stk. 3, i TEUF benytte sine beføjelser til at rette op på situationen.

Artikel 11

Med hensyn til artikel 11 og som anført i begrundelsen kræver denne bestemmelse, at medlemsstaterne sikrer, at arbejdstagere og deres repræsentanter har adgang til effektiv og upartisk tvistbilæggelse og ret til genoprejsning, hvis de beslutter at udøve deres ret til forsvar af deres rettigheder med hensyn til etableret beskyttelse af mindstelønninger. Dette refererer til overtrædelser af arbejdstageres rettigheder relateret til enten

⁴ Artikel 153, stk. 3, i TEUF fastslår, at "en medlemsstat kan overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter en fælles anmodning fra disse, at gennemføre direktiver, der er udstedt i henhold til stk. 2 eller, når det er relevant, at gennemføre en rådsafgørelse, der er vedtaget i henhold til artikel 155".

lovbestemte mindstelønninger eller til lønbeskyttelse i henhold til kollektive overenskomster og vil derfor ikke blive udløst, hvis ingen af disse forhold er til stede.

Udtrykket "uden at dette berører særlige klage- og tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til relevante kollektive overenskomster" tjener til at gøre det klart, at bestemmelserne i denne artikel ikke ændrer ved eller skader de specifikke former for genoprejsning eller tvistbilæggelse, der findes i kollektive overenskomster. Såfremt medlemsstaten finder, at disse eksisterende former allerede opfylder vilkårene i artikel 11, bør dette anmeldes i løbet af gennemførelsesprocessen sammen med en forklaring på, hvorfor der ikke er behov for yderligere former for genoprejsning eller tvistbilæggelse.

Artikel 12

Hvad angår artikel 12 understreger Kommissionen, at det henhører under medlemsstatens kompetence at bestemme de præcise sanktioner og de herfor gældende regler på en sådan måde, at de i direktivet fastsatte betingelser kan gennemføres effektivt, herunder muligheden for at finde en løsning på situationen gennem mægling og bilæggelse.

Både for artikel 11's og artikel 12's vedkommende understreger Kommissionen, at der allerede blev medtaget tilsvarende bestemmelser i andre EU-retsakter, f.eks. Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1152 af 20. juni 2019 om gennemsigtige og forudsigelige arbejdsvilkår i Den Europæiske Union.